

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах цього курсу курсанти продовжують формувати інтегральну компетентність, особистісні та професійні уміння та навички, а саме:

1. Засвоєння знань ролі, місця, завдань та складу НГУ в системі сил охорони правопорядку держави; соціально-психологічних факторів, які впливають на службово-бойову діяльність військовослужбовців НГУ та психологічні особливості їх діяльності; психологічного вивчення службово-бойової діяльності військовослужбовців різних військових спеціальностей.
2. Отримання навичок в розробленні системно-структурних моделей діяльності – професіограм, акмеограм. Сутності та змісту психологічної роботи, основних етапів її становлення і розвитку.
3. Вивчення структури психологічної роботи, основних принципів її організації та проведення; професійно-етичних норми у роботі психолога.
4. Отримання практики в плануванні психологічної роботи у військовій частині НГУ та звітність про її результати і взаємодії психолога з посадовими особами військової частини.
5. Отримання навичок в оволодінні методами оцінювання адаптивності особового складу до службово-бойової діяльності.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

6 кредитів (180 годин): 108 годин аудиторної роботи, 72 години самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

Мета курсу – вивчення психологічних основ службово-бойової діяльності підрозділів Національної гвардії України; організаційно-методичних основ психологічної роботи у частинах та підрозділах Національної гвардії України. Психологічне вивчення особового складу та адаптація військовослужбовців до служби у підрозділах. Навчити організації та здійсненню психологічної роботи у підрозділах і частинах під час виконання службово-бойових завдань.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною

Знати:

організаційні та методичні основи психологічної роботи у частинах та підрозділах Національної гвардії України. Окремі психолога військової частини НГУ. Правові, нормативні та етичні основи здійснення психологічної роботи у процесі службово-бойової діяльності.

Вміти:

здійснювати психологічне вивчення службово-бойової діяльності військовослужбовців різних військових спеціальностей НГУ. Планувати психологічну роботу у військовій частині НГУ, виконувати її та надавати звітність про її результати. Розробляти системно-структурні моделі діяльності військовослужбовців – професіограми, акмеограми.

Володіти:

методикою психологічного забезпечення службово-бойової діяльності підрозділу НГУ.

Мати уявлення (бути ознайомленим):

систему морально-психологічного забезпечення підрозділів НГУ.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП за спеціальністю «Психологія».

У межах тем «Психологічні основи службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку України», «Характеристика психологічної роботи у Національній гвардії України», «Психологічне вивчення особового складу та адаптація військовослужбовців до служби», «Організація та здійснення психологічної роботи у підрозділах і частинах НГУ під час виконання службово-бойових завдань», «Психологічний супровід службово-бойової діяльності», «Основи надання психологічної допомоги та здійснення професійно-психологічної підготовки в Національній гвардії України», курсанти працюють з інформацією, зокрема з використанням системи дистанційного навчання Академії, виступають з промовами і презентаціями, підготовленими ними як груповими так із індивідуальними проектами.

Теми занять та презентацій пов'язані із темами модулів, у межах яких здійснюється навчання.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань курсантів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які курсант набуде в результаті навчання: соціально-психологічна.

МІЖСЕСІЙНЕ ОЦІНЮВАННЯ (ПОТОЧНА ТА ТЕМАТИЧНА ПЕРЕВІРКА)

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи на підґрунті перевірки конспектів.

Завдання для самостійної роботи оформлюються на зворотному боці конспекту, вітається структуровані форми запису (таблиці, блок-схеми тощо). Обсяг повинен бути розумним, багато тексту не гарантує відмінної оцінки. Необхідно обов'язково зазначати джерела, на які спирається відповідь.

Перелік завдань для самостійної підготовки:

1. Організаційно-штатна структура Національної гвардії України.
2. Психологічні особливості службово-бойової діяльності частин оперативного призначення.
3. Особливості психологічного консультування.
4. Психопрофілактика й психогігієна.
5. Особливості психологічної допомоги у військовому середовищі.
6. Сутність психотерапії й психокорекції.
7. Сутність та зміст психореабілітації.
8. Психологічна готовність до професійної діяльності.
9. Фізіологічні механізми психологічної готовності особистості.
10. Сучасні підходи до вивчення психологічної готовності особистості.
11. Структура психологічної готовності особистості до екстремальної діяльності.
12. Профорієнтаційна робота у НГ України.
13. Психологічне вивчення особистості військовослужбовця.
14. Типовий план роботи психолога НГ України.
15. Основні вимоги роботи із групою посиленої психологічної уваги.
16. Професійне спілкування працівників органів правопорядку: поняття, функції, структура, особливості.
17. Основи переговорної діяльності в екстремальних умовах.
18. Психологічний захист особового складу сил охорони правопорядку від негативного впливу чуток в умовах службово-бойової діяльності.

19. Психологічна безпека особового складу сил охорони правопорядку: феноменологія, концептуалізація, методологія досліджень.
20. Система показників, що характеризують ефективність професійної діяльності і професійну компетентність психолога військової частини.
21. Критерії, що характеризують різні рівні ефективності психологічної роботи й професійну компетентність психолога військової частини.
22. Особливості комунікативної поведінки у натовпі при виконанні службово-бойових завдань.
23. Стрес: концепції, переживання, психологічна допомога.
24. Бойовий стрес та бойова психічна травма.
25. Профілактика негативних наслідків реактивних станів, що виникають у військовослужбовців, які виконують службово-бойові завдання у бойових умовах.
26. Посттравматичні стресові розлади: переживання, діагностика та корекція.
27. Психологічна робота з військовослужбовцями, які отримали поранення і проходять лікування у шпиталі.
28. Робота з горем.
29. Ознаки суїцидальної поведінки та надання допомоги особам з суїцидальними тенденціями.
30. Методики розвитку у військовослужбовців НГУ здатності до саморегуляції станів на основі керуванням тонусом м'язів та рухами, керування диханням, уявними образами.
31. Перша психологічна допомога при переживанні стресу.
32. Дебрифінг.
33. НЛП-техніки для зняття гострого стресу.
34. Прийоми, які можна використовувати для зменшення болю.
35. Ключі "Алієва".
36. Психологічна допомога при втратах та переживанні горя.

Перелік літератури для читання:

1. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку : підручник/І.І. Приходько, І.І. Ліпатов, Л.Ф. Шестопалова та ін. – Х. : Акад. ВВ МВС України, 2012. – 336 с.
2. Основи роботи психолога внутрішніх військ МВС України: навч посіб. / І.І. Ліпатов, І.І. Приходько, Ю.Б. Ірхін, В.І. Пасічник та ін. – Х.:Акад. ВВ МВС України, 2008. – 152 с.
3. Про затвердження положення про психологічне забезпечення у Національній гвардії України: наказ МВС України від 08.12.2016 р. № 1285.
4. «Інструкція про порядок організації та здійснення професійно-психологічного відбору в Національній гвардії України» та «Інструкція про порядок організації та проведення вивчення соціально-психологічного клімату, соціометричних досліджень у військових колективах та психологічної оцінки надзвичайних подій у Національній гвардії України», затверджені наказом КНГУ від 31.03.2017 № 196.
5. «Інструкція з організації психологічного супроводу виконання службово-бойових завдань особовим складом Національної гвардії України», затверджена наказом КНГУ № 555 від 01.09.2017

Читати підручники (посібники) цілком не потрібно, вказівки щодо читання будуть даватись викладачем наприкінці лекційних занять.

Загальні критерії оцінок:

“відмінно” – Курсант має зробити виступ за одним з питань семінару, приймати активну участь в обговорюванні виступів інших учасників, ставити витання, давати відповіді. Конспект повинен містити всю основну інформацію з певної теми, мати узагальнено-логічні схеми, таблиці тощо.

“добре” – Курсант має зробити виступ за одним з питань семінару. Конспект повинен містити всю основну інформацію з певної теми.

“задовільно” – Курсант має приймати участь в обговорюванні виступів інших учасників. Конспект повинен містити всю основну інформацію з певної теми.

“незадовільно” – Курсант не готовий до заняття, не приймає участь в обговорюванні виступів інших учасників. Конспект не містить основну інформацію з певної теми.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ (РУБІЖНИЙ ТА ЗАКЛЮЧНИЙ КОНТРОЛЬ)

Метою заліку є контроль сформованості в курсантів системи знань і умінь з навчальної дисципліни. Перелік питань до заліку міститься в методичних вказівках до його проведення, що зберігаються на кафедрі і доступні для здобувачів вищої освіти у будь-який час.

Залік здійснюється на підґрунті суми набраних балів отриманих під час міжсесійного оцінювання (поточна та тематична перевірка), виконання завдань з курсу, а також ведення конспекту.

1. Кількість балів за ведення конспекту (самопідготовку) становить від 0 до 40 балів.
2. Кількість балів за аудиторну роботу (у межах вивчення курсу) становить від 0 до 40 балів.
3. Кількість балів, яку можна отримати на заліку становить від 0 до 50 балів. До заліку допускаються здобувачі вищої освіти, які попередньо за підсумками аудиторної та самостійної роботи одержали не менше 50 балів.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни.
- Якщо курсант відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та виступи мають бути авторськими, оригінальними.